

DRAČKI FORUM „Albanija i Srbija ka zajedničkoj budućnosti u Evropskoj uniji“

Evropski pokret u Srbiji i Albanski institut za međunarodne studije organizovali su uz podršku Federalne Republike Nemačke **Drački forum „Albanija i Srbija ka zajedničkoj budućnosti u Evropskoj uniji“** od 6. do 7. maja 2016. godine. Interaktivni dvodnevni događaj predstavlja prvu od aktivnosti novouspostavljenog *Zajedničkog centra za odnose Albanije i Srbije*. Drački forum okupio je predstavnike organizacija civilnog društva, istraživačkih centara, akademije, kulture i medija iz Srbije i Albanije sa namerom da pokrene diskusiju o novim, potencijalnim mogućnostima za saradnju i unapređenje odnosa između ove dve države.

Cilj foruma je poboljšanje komunikacije i interakcije između uticajnih aktera iz obe države u oblasti politike, ekonomije, kulture, umetnosti i medija, ne bi li se uspostavila njihova dalja saradnja. Bliska i kontinuirana saradnja predstavljala bi značajan doprinos poboljšanju opštih odnosa u regiji Zapadnog Balkana, kao i evropskim integracijama Srbije i Albanije. Učesnici, velikim delom predstavnici civilnog društva poručili su da države u regionu moraju upravo da ojačaju saradnju i savladaju barijere i stereotipe, jer se u suprotnom stvara loša slika o Zapadnom Balkanu koja bi mogla naškoditi evropskim integracijama i prilivu stranih investicija.

Drački forum omogućio je diskusiju o temama koje su ključne za odnose dve države, te poslužio i kao sredstvo za borbu protiv uvreženih zabluda i predrasuda. Neke od tema foruma bile su: srpsko-albanski bilateralni odnosi u kontekstu EU integracija, ekonomski potencijal srpsko-albanskih odnosa, uloga kulture, mladih kao i uloga medija u srpsko-albanskim odnosima. Kako je istakla Jelena Minic, predsednica Foruma za međunarodne odnose Evropskog pokreta u Srbiji, forum je organizovan ne bi li se promovisalo unapređenje odnosa među državama koje bi rezultiralo većom ekonomskom i političkom saradnjom. Franz-Lothar Altmann, moderator ovogodišnjeg foruma, istakao je da je interaktivni susret dokaz da je u toku normalizacija odnosa između dve države. Uz to Evropska Unija ima ogroman interes da pomogne njihovu stabilizaciju, s obzirom na to da su srpsko-albanski odnosi od izuzetnog značaja za održanje harmonične atmosfere na Zapadnom Balkanu. On je takođe podsetio da Nemačka i Norveška, kao punopravne članice Evropske Unije, posredstvom ulaganja finansijskih sredstava aktivno pomažu napore da se nesuglasice između Srbije i Albanije uspešno reše. Normalizacija srpsko-albanskih odnosa je važna jer postojeći konflikti nisu ograničeni isključivo na ta dva naroda, već uključuju celokupan slovenski narod.

Na osnovu istraživanja koje su nedavno sproveli *Forum za međunarodne odnose Evropskog pokreta u Srbiji* i *Albanski institut za međunarodne studije*, uz podršku *Fondacije Fridrih Ebert*, većina stanovnika Albanije smatra da su odnosi Albanije i Srbije normalni i da će se u budućnosti poboljšati, jer je to u interesu obe države. Alba Cela, zamenik direktora Albanskog instituta za međunarodne studije, izjavila je da su „rezultati ovog istraživanja ohrabrujući, jer pokazuju da Albanci žele bolje odnose sa Srbima, zato

što veruju da je to u najboljem interesu za obe zemlje, i to ne samo zbog faktora kao što su evropske integracije”.

Razgovarajući o ekonomskoj saradnji, učesnici foruma zaključili su da Srbija i Albanija aktivno saraduju u oblasti ekonomske razmene. Uvoz i izvoz povrća, žitarica i brašna između dve zemlje čini ogroman procenat celokupnog bilansa robne razmene obe zemlje. Srpski izvoz u Albaniju čini veći procenat, ukoliko se upoređuje sa uvozom, što pokazuje da ne postoje barijere prilikom ove vrste saradnje između dva suseda. Odnosi razmene su konstantni i nisu doživeli drastične promene tokom godina, ali mehanizmi Evropske Unije za poboljšanje saradnje i te kako mogu biti korisni. S tim u vezi, očekuje se da bi ulaganja EU u infrastrukturu obe zemlje mogla da dovedu do podizanja nivoa saradnje. Tako bi zajednički projekti Albanije i Srbije, poput izgradnje auto-puta Niš-Priština-Tirana, kao i pruge Beograd-Bar-Drač-Valona, bili od izuzetne koristi za budućnost ekonomije obe zemlje.

Učesnici su takođe zaključili da ključ u borbi protiv stereotipa i razbijanju predrasuda leži u mladi ljudima ove dve balkanske zemlje. Studentska razmena putem Erasmus programa istaknuta je kao odličan način da se saradnja država i povezanost građana podigne na viši nivo. Pored toga, zaključeno je i da bi uvođenje predmeta albanskog i srpskog jezika na univerzitetima, kao i prevođenje knjiga autora iz obe zemlje, doprineli započetom procesu uklanjanja stereotipa koji su još uvek uvreženi među građanima.

Učesnici su takođe zaključili da ključ u borbi protiv stereotipa i razbijanju predrasuda leži u mladi ljudima ove dve balkanske zemlje. Studentska razmena putem Erasmus programa istaknuta je kao odličan način da se saradnja država i povezanost građana podigne na viši nivo. Pored toga, zaključeno je i da bi uvođenje predmeta albanskog i srpskog jezika na univerzitetima, kao i prevođenje knjiga autora iz obe zemlje, doprineli započetom procesu uklanjanja stereotipa koji su još uvek

Posebno je istaknuta i uloga medija u održanju uravnoteženih odnosa između Srbije i Albanije. Međutim, čini se da se politička elita obe strane trudi da ostvari što veći uticaj na medijsku scenu svoje zemlje i kontroliše plasiranje informacija. Stoga se na forumu diskutovalo o zajedničkom problemu slobode medija sa kojim se susreću novinari obe zemlje, kao i o politizaciji odnosa na Zapadnom Balkanu i procesa EU integracija.

Detaljan izveštaj o Dračkom forumu na engleskom jeziku možete naći ovde.

<http://www.aiis-albania.org/sites/default/files/Durres%20Forum%20Report.pdf>